

KONKURSSIASIAMIEHEN TOIMISTO

TOIMINTAKERTOMUS 2005

Oikeusministeriön yhteydessä toimii konkurssipesien hallinnon valvontaa ja julkisselvityksiä varten konkurssiasiamies. Konkurssiasiamiehen tulee myös tarpeellisessa laajuudessa seurata yrityksen saneerausmenettelyjen toimeenpanoa sekä valvoa, että selvittäjät asianmukaisesti hoitavat tehtävänsä. Konkurssiasiamiehen toimisto on aloittanut toimintansa 1.3.1995.

Henkilöstö

Vuonna 2005 toimiston henkilökuntaan kuului konkurssiasiamies, toimistopäällikkö, kuusi konkurssiylitarkastajaa ja kaksi sihteerä. Näissä tehtävissä ovat vuoden 2005 aikana työskennelleet:

konkurssiasiamies	Eero Lyytikäinen 28.2.2005 asti Eeva Arko-Koski 1.3.2005 lukien
toimistopäällikkö	Eeva Arko-Koski 28.2.2005 asti Harri Hämäläinen vs. 1.4. – 30.6.2005 Petri Hirsimaa vs. 1.7. – 31.12.2005
konkurssiylitarkastajat	Petri Hirsimaa Harri Hämäläinen Riitta Hämäläinen vv. Tuomo Kare vs. Antti Kurikka Pekka Pulkamo Marina Vatanen
osastosihteerä	Anneli Rauhaniemi
toimistosihteerä	Tiina Narvanne vv. 30.4.2005 asti Pirjo Sunnari vs. 31.12.2005 asti

Palkat ja toimintamenot

Konkurssiasiamiehen toimiston määrärahat ja kustannukset ovat kehittyneet seuraavasti:

Vuosi	palkat	toimintamenot	yhteensä
1995	968.304	848.470	1.816.774
1996	1.773.448	1.344.065	3.117.513
1997	2.388.624	3.363.259	5.751.883
1998	2.477.036	5.778.192	8.255.288
1999	2.388.236	3.960.212	6.348.448
2000	2.634.007	3.799.809	6.433.816
2001	2.814.683	4.312.750	7.127.433
2002	505.204 €	614.802 €	1.120.006 €
2003	512.317	532.942	1.045.259
2004	559.131	455.393	1.014.524
2005	577.100	525.952	1.103.052

Vuodelle 2006 määrärahoja on myönnetty 1.054.000 euroa ja henkilöstön enimmäismääräksi sovittu 10 henkilötyövuotta.

Toimintaympäristö

Tilastotietoja

Vuonna 2005 pantiin vireille 2272 konkurssia, mikä on 6 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vireille pantujen konkurssien määrä oli pienempi kuin kertaakaan sitten vuoden 1985.

Vuoden 2005 aikana pantiin vireille 267 yrityssaneerausta. Määrä on 16 vähemmän kuin vuotta aiemmin. (Lähde: Tilastokeskus)

Uusi konkurssilaki

Uusi konkurssilaki (120/2004) tuli voimaan 1.9.2004 ja vuosi 2005 on ollut lain ensimmäinen täysi voimassaolovuosi.

Uuden konkurssilain voimaantulo on edelleen ollut keskeinen konkurssiasiamiehen toimiston toimintapolitiikkaa määräävä asia. Konkurssilain merkittävimmät muutokset liittyvät vähävaraisten konkurssipesien tehokkaampaan selvitykseen julkisselvityksenä, jossa konkurssiasiamiehellä on keskeinen rooli.

Julkisselvitykseen siirryttiin vuonna 2005 yhteensä 54 konkurssissa. Julkisselvitysten kohteena oli pääasiassa sellaisia varattomia konkurssipesiä, joissa velallisen toiminnassa oli havaittu viitteitä törkeistä talousrikoksista, välikäsien käyttämisestä liiketoiminnassa tai saman henkilön toistuvasti tekemistä konkurseista.

Konkurssipesien valvonta

Konkurssipesien tarkastukset

Raukeavien ja vähävaraisten konkurssipesien erityistarkastuksia on edelleen tehty konkurssivelallisen konkurssia edeltävien väärinkäytösten selvittämiseksi. Tarkastuksia on nyt paljolti teetetty julkisselvityksen tarpeisiin. Tarkastuspäätöksiä on tehty 90.

Konkurssiasiamiehen toimiston tarkastustoiminta on kehittynyt seuraavasti:

Vuosi	Velallisen tarkastukset	Konkurssipesien tarkastukset	Yhteensä
1996	45	25	70
1997	164	34	198
1998	160	75	235
1999	139	26	165
2000	135	28	163
2001	193	20	213
2002	123	9	132
2003	43	3	46
2004	64	-	64
2005	73	17	90

Tarkastuskustannuksista osa voidaan periä takaisin konkurssipesistä. Kertomusvuonna konkurssiasiamiehen toimistossa on tältä osin kolmatta kertaa noudatettu ns. nettobudjetointia, jolloin perityt varat saadaan toimiston käyttöön. Takaisinkertymäksi budjetoitiin 105.000 euroa ja takaisinkertymäksi muodostui 104.472 euroa.

Pesänhoitajien vapauttaminen tehtävästään

Konkurssipesän pesänhoitajien vapauttamiseen tehtävästään ei ole viime vuosina ilmennyt aiheita yhtä usein kuin konkurssiasiamiehen toiminnan alkuaikoina. Vuonna 2005 konkurssiasiamiehen aloitteesta vapautettiin tehtävästään kaikkiaan viisi eri pesänhoitajaa yhteensä yhdeksässä konkurssipesässä. Pesänhoitajan vaihtamisperusteina on yhdessä tapauksessa ollut pesänhoitajan katoaminen luonnononnettomuudessa ja muissa tehtävien laiminlyönti. Vapautettuihin pesänhoitajiin kuuluivat Haka-yhtiöiden konkurssipesien pesänhoitajat, joiden katsottiin laiminlyöneen konkurssipesien henkilökunnan valvonnan niin, että pesien omaisuuden realisointeihin liittyvät väärinkäytökset tulivat mahdollisiksi.

Pesänhoitajia on erotettu tehtävistään seuraavasti:

Vuosi	Pesänhoitajat	Pesien lukumäärä
1996	14	25
1997	14	30
1998	12	33
1999	5	13
2000	10	35
2001	11	26
2002	6	8
2003	7	11
2004	6	8
2005	5	9
<hr/>		
Yhteensä	90	198

Koulutustoiminta

Koulutustoiminta on osa toimiston säännönmukaista työtä. Koulutustoiminnan volyymi oli huipussaan vuonna 2004, jolloin uuden konkurssilain voimaantuloon liittyvä koulutus oli ajankohtaista. Vuonna 2005 toimiston edustajat olivat kouluttamassa 29 eri yhteistyökumppaneiden järjestämässä koulutustilaisuudessa. Koulutuksen aiheina olivat pääasiassa uusi konkurssilaki ja erityisesti julkisselvitys.

Asianajajaliiton Defensor Legis -lehti julkaisi syyskuussa 2005 insolvenssiasioiden teemanumeron, jossa oli neljä konkurssiasiamiehen toimistossa laadittua artikkelia.

Muut asiat

Kansainväliset tehtävät ja yhteydet

Kertomusvuonna konkurssiasiamiehen toimisto osallistui seuraaviin kansainvälisiin yhteyksiä ylläpitäviin ja edistäviin tilaisuuksiin:

- 1) toimi isäntänä IAIR:n (International Association of Insolvency Regulators) järjestämässä vuosikokouksessa 5. - 8.6.2005, Helsinki

Kokoukseen osallistui konkurssivalvontaviranomaisten edustajia 15 maasta. Kokousjärjestelyt vaativat runsaasti toimiston resursseja, mutta lopputulos on saanut myös runsaasti kiitosta.
- 2) osallistuminen pohjoismaiseen ulosotto- ja konkurssiviranomaisten seminaariin 7. - 9.9.2005, Helsinki, Marina Vatanen
- 3) osallistuminen talousrikollisuutta käsittelevään symposiumiin 4. - 7.9.2005 Cambridge, Antti Kurikka
- 4) osallistuminen Insol Europe 2005 vuosikonferenssiin 29.9. - 1.10.2005, Amsterdam, Marina Vatanen

Viranomaisyhteistyö

Konkurssipesien tarkastuksiin liittyvää ja muuta yhteistyötä on edelleen jatkettu paikallistasolla poliisin alueellisen talousrikostutkinnan, syyttäjien ja verovirastojen kanssa. Julkisselvitysten määrän kasvaessa kontaktit yhteistyöviranomaisiin ovat entisestään lisääntyneet ja syventyneet. Toimiston edustajana viranomaisyhteistyön kehittämissuunnitelmassa (VIRKE) on ollut konkurssiylitarkastaja Marina Vatanen.

Konkurssiasiamies kuuluu jäsenenä sisäasiainministeriön yhteydessä toimivaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan johtoryhmään.

Konkurssiasiain neuvottelukunta

Konkurssiasiain neuvottelukunta on kokoontunut kuukausittain. Neuvottelukunta on laatinut suosituksen 14 Konkurssien raukeamisesta ja suosituksen 15 Konkurssivelallisten neuvonta ja ohjaus. Neuvottelukunnan toimeksiannosta konkurssiasiamiehen toimistossa on laadittu selvitys neuvottelukunnan uuden palkkiosuosituksen toimivuudesta konkurssin alkuvaiheen palkkion osalta. Neuvottelukunnan suositukset 1-15 on saatu käännettyksi ruotsin kielelle.

Neuvottelukunta on käynnistänyt työn yrityssaneerauksen selvittäjän tehtäviä koskevan suosituksen aikaansaamiseksi.

Konkurssiasiamies on osallistunut yrityssaneerauslainsäädännön toimivuuden arviointia ja tarkistamista varten asetetun oikeusministeriön työryhmän toimintaan.